سُبْحَانَ اللّٰهِ الْعَظِيْمِ وَبِحَمْدِهٖ

અઝીમુશ્શાન (ભવ્ય) વઝીફો

હઝરત અબૂ અય્યૂબ અન્સારી (રદિ.)થી મરફૂઅન રિવાયત છે કે જ્યારે સૂરએ ફાતિહા, આયતુલ કુર્સી, આયત શહિદલ્લાહુ.... અને કુલિલ્લાહુમ્મ માલિકુલ મુલ્કિ....બિગયૂરિ હિસાબિન્.... સુધી નાઝિલ થઈ તો અર્શથી લટકીને (આ સૂરતોએ) ફરિયાદ કરી કે તમે અમને એવી કૌમ પર નાઝિલ ફરમાવી રહ્યા છો, જેઓ ગુનાહ કરે છે. અલ્લાહ તઆલાએ ઈરશાદ ફરમાવ્યો કે સોગંદ છે મારી ઈઝ્ઝત, જલાલ, પ્રતિષ્ઠાના કે જેઓ દરેક ફર્ઝ નમાઝના પછી તમારી તિલાવત કરશે હું એની મગફિરત ફરમાવીશ અને જન્નતુલ ફિરદૌસમાં સ્થાન–ઠેકાણું આપીશ અને દરરોજ એના તરફ સિત્તેર વખત નજરે રહમત (કૃપાભરી દષ્ટિ)થી નિહાળીશ અને એની સિત્તેર (૭૦) હાજરતો–જરૂરતોને પૂરી ફરમાવીશ, જેનો હલકો દરજ્જો મગફિરત છે. (દયલમી)

ફાયદો : અમુક રિવાયતોમાં વર્ણન છે કે હું એને દુશ્મનો પર ગલબો (સર્વોપરિતા) આપીશ.

પઢવાની રીત : અલ્હમ્દુ શરીફ, આયતુલ કુર્સી પઢીને આ આયત પઢે :

અને અલ્લાહ તઆલા (લોકોને) દારુસ્સલામ તરફ બોલાવે છે.

જન્નત આ નામની સૌથી અધિક હકદાર છે. કેમ કે એ પ્રત્યેક આફત અને મકરૂહ ચીજથી અમન અને સલામતીનું ઘર છે. એ અલ્લાહ તઆલાનું ઘર છે કેમ કે અલ્લાહ તઆલાનું એક નામ ''સલામ'' પણ છે, જેણે તેને સલામતીવાળું બનાવ્યું છે અને તેના નિવાસીઓને મા'મૂન અને સુરક્ષિત ફરમાવ્યું છે. એ જન્નતવાળાઓ પણ પરસ્પર ''સલામ''નો તોહફો પેશ કરશે અને ફરિશ્તાઓ પણ તેમની સામે જે દરવાજાઓથી દાખલ થશે તેઓ તેમને **''અસ્સલામુ અલયકુમ''** કહેશે અને રબ્બે રહીમની તરફથી પણ સલામ પેશ કરવામાં આવશે અને જન્નતીઓ દુરુસ્ત વાત કરશે, જેમાં કોઈ લહ્‌વ બેહૂદગી અને બેકારપણું નહી હોય.

(૩) દારુલ ખુલ્દ

જન્નતનું આ નામ એટલા માટે રાખવામાં આવ્યું છે કે જન્નતવાસીઓ તેમાં સદા કાળ માટે રહેશે અને તેમાંથી કયારેય નહી નીકળે. અલ્લાહ તઆલા ઈરશાદ ફરમાવે છે :

عَطَآءً غَيْرَ مَجْذُوْذٍ ﴿١٠٨﴾ (هود ١١:١٠٨)

અતા છે તારી રબ ખતમ ન થનારી. અમુક લોકો જે જન્નતના દવામને નથી માનતા તેઓ ગુમરાહીમાં છે. તેઓ કુર્આન શરીફને સહીહ તરીકાથી પઢીને હિદાયત હાસિલ કરે.

(૪) દારુલ મકામહ

અલ્લાહ તઆલા જન્નતવાળાઓની જબાની કુર્આને

પાકમાં ઈરશાદ ફરમાવે છે : અને કહેશે અલ્લાહનો લાખ લાખ શુક્ર છે કે જેણે અમારાથી ગમને દૂર કરી દીધો. બેશક, અમારો પરવરદિગાર મોટો બખ્શનાર અને મોટો કદરદાન છે, જેણે અમોને પોતાના ફઝલથી હંમેશ માટે રહેવાનું સ્થાન (દારુલ મકામહ)માં લાવીને ઉતાર્યા, જયાં ન અમને કોઈ કુલ્ફત પહોંચશે ન અમને કોઈ ખસ્તગી પહોંચશે.

હઝરત મકાતિલ આ આયતમાં દારુલ મકામહની તફસીર દારુલ ખુલૂદ સાથે કરે છે, જેમાં જન્નતી હમશા રહેશે. ન તેમને મૌત આવશે ન તો તેમને તેમાંથી કાઢી મુકવામાં આવશે.

(૫) જન્નતુલ મા'વા

અલ્લાહ તઆલા ઈરશાદ ફરમાવે છે :

عِنْدَهَا جَنَّةُ الْمَأْوٰى ﴿١٥﴾ (النجم ۵۳:۱۵)

(અર્થાત : સિદ્‌રતુલ મુન્તહાની પાસે જ જન્નતુલ મા'વા છે.) અરબી ભાષામાં મા'વા ઠેકાણાને કહે છે. અર્થાત રહેવાની જગ્યા કેવળ જન્નત છે. હઝરત ઈબ્ને અબ્બાસ રદિયલ્લાહુ તઆલા અન્હુથી રિવાયત છે કે આ જ એ જન્નત છે, જયાં સુધી હઝરત જિબ્રઈલ અને હઝરાત મલાઈકા જઈને રોકાય છે અને હઝરત મકાતિલ અને કલ્બી કહે છે કે એ તે જન્નત છે, જેમાં જઈને શહીદોની રૂહો રહે છે. કઅબ કહે છે કે જન્નતુલ મા'વા એ જન્નત છે, જેમાં પીળા રંગના પંખીઓ રહે છે. તેમાં જ શહીદોની રૂહો ચરતી ફરે છે. હઝરત આઈશા અને હઝરત ઝર બિન હુબૈશ ફરમાવે છે કે એ બીજી જન્નતોની જેમ એક છે પણ ખરું એ પણ છે કે એ પણ જન્નતના નામોમાંથી એક એવું નામ છે જેમ કે અલ્લાહ તઆલા ઈરશાદ ફરમાવે છે :

وَ اَمَّا مَنْ خَافَ مَقَامَ رَبِّهٖ وَنَهَى النَّفْسَ عَنِ الْهَوٰى ﴿٤٠﴾
فَاِنَّ الْجَنَّةَ هِىَ الْمَاْوٰى ﴿٤١﴾ (النزعت ٧٩: ٤٠-٤١)

અર્થાત : "માટે કરીને જે શખ્સ પોતાના રબની સમક્ષ રજૂ થવાથી ડરી ગયો અને નફસને તેની ઈચ્છાઓથી દૂર રાખ્યો તેના માટે જન્નત જ તેનું ઠેકાણું છે."

(૬) જન્નતે અદન

આ પણ જન્નતનું એક નામ છે અને સહીહ એ છે કે એ તમામ જન્નતોનું એકત્ર નામ છે અને તમામ જન્નતો જન્નતે અદન છે. અલ્લાહ તઆલા ફરમાવે છે :

جَنّٰتِ عَدْنِ ِالَّتِىْ وَعَدَ الرَّحْمٰنُ عِبَادَهٗ بِالْغَيْبِ (مریم ١٩: ٦١)

એ જન્નાતે અદનમાં જેનો રહમાને પોતાના બંદાઓને છૂપો વાયદો ફરમાવ્યો છે. તેઓ તેના વાયદા કરેલ ચીજ સુધી જરૂર પહોંચશે અને ઈરશાદ છે :

وَمَسٰكِنَ طَيِّبَةً فِىْ جَنّٰتِ عَدْنٍ (الصف ٦١: ١٢)

(હમેશ માટેની) જન્નતોમાં પવિત્ર ઘરોમાં રહેશે.

ફાયદો : હઝરત અબ્દુલ માલિક બિન હબીબ કુર્તબી ફરમાવે છે કે દારુલ જલાલ અને દારુસ્સલામ અલ્લાહ અઝઝ વ જલ્લની તરફથી મન્સૂબ છે પણ જન્નતે અદન જન્નતની વચ્ચેનો અને બુલંદ હિસ્સો છે અને એ તમામ જન્નતોથી ઉંચી છે. હઝરત ઈબ્ને અબ્બાસ રદિયલ્લાહુ તઆલા અન્હુ અને હઝરત સઈદ બિન અલ મુસય્યિબ રહ્મતુલ્લાહિ અલૈહ ફરમાવે છે કે એ અલ્લાહ તઆલાનું ઘર છે, જેનાથી તેનો અર્શ સજાવેલ છે. બાકીની જન્નતો તેની આસપાસ છે. એ સૌથી

અફઝલ અને બેહતર અને વધુ નજીક છે.

(૭) દારુલ હયવાન

અલ્લાહ તઆલા ઈરશાદ ફરમાવે છે :

وَاِنَّ الدَّارَ الْاٰخِرَةَ لَهِیَ الْحَیَوَانُ ۘ (العنکبوت۲۹:۶۴)

(બેશક, દારુલ આખિરત જ દારુલ હયવાન છે) મુફસ્સિરીન અનુસાર દારે આખિરતથી દારે હયવાન અને દારુલ હયાત મુરાદ છે. અર્થાત દાઈમી ઝિંદગી હશે મૌત નહીં હોય. આ આયતનો એક અર્થ એ પણ છે કે આખિરતની ઝિંદગી જ અસલ ઝિંદગી છે. તેમાં ન ક્યારેય ફુતૂર આવશે ન ક્યારેય ફના અર્થાત જન્નતની ઝિંદગી દુનિયાની ઝિંદગી જેવી નહી હોય.

(૮) ફિરદૌસ

اِنَّ الَّذِیْنَ اٰمَنُوْا وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ كَانَتْ لَهُمْ جَنّٰتُ الْفِرْدَوْسِ نُزُلًا ۙ﴿۱۰۷﴾ (الکہف۱۸:۱۰۷)

"બેશક જે લોકો ઈમાન લાવ્યા અને તેમણે નેક કામ કર્યા તેમની મહેમાની માટે જન્નતુલ ફિરદૌસ (ફિરદૌસના બાગ) હશે. ફિરદૌસ એક એવું નામ છે, જે તમામ જન્નત ઉપર પણ બોલવામાં આવે છે." લય્સ રહ્‌મતુલ્લાહ અલૈહ ફરમાવે છે કે ફિરદૌસ દ્રાક્ષની વાડીઓ વાલી જન્નત છે. હઝરત ઝહ્‌હાક ફરમાવે છે કે એ એવી જન્નત છે, જે વૃક્ષોથી લપેટાયેલી છે. (અર્થાત : ઘણા ઘટાદાર વૃક્ષોવાળી છે.)

જો કે ફિરદૌસ બોલીને તમામ જન્નત અર્થ લઈ **શકાય છે,** પરંતુ વાસ્તવમાં હકીકત એ છે કે જન્નત ઉપરાંત **આ'લા તેમજ** અરફા દરજ્જાનું નામ છે. આ કારણે જ જનાબ **રસૂલુલ્લાહ** સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમએ ઈરશાદ ફરમાવ્યો :

''અઝા આલતુલ્લાહ ફઅસ્લૂહુલ્ ફિરદૌસ.''

અર્થાત જયારે તમો અલ્લાહથી જન્નતનો સવાલ **કરો તો** તેનાથી જન્નતુલ ફિરદૌસ માગ્યા કરો.

(૯) જન્નાતુન્ નઈમ

અલ્લાહ તઆલાએ આ આયતમાં જન્નાતુન્નઈમનો **ઉલ્લેખ** કર્યો છે :

اِنَّ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ لَهُمْ جَنّٰتُ النَّعِيْمِ ﴿٨﴾

(لقمان ٣١:٨)

તરજુમો : નિઃશંક જે લોકો ઈમાન લાવ્યા અને નેક અમલ કર્યા તેમના માટે જન્નાતુન્નઈમ (નેઅમતોવાળી જન્નતો) છે. આ પણ તમામ જન્નતોનું સામુહિક નામ છે, કેમ કે **જન્નતના** ખાવા, પીવા, લિબાસ અને સૂરતો, પવિત્ર હવાઓ, **ખૂબસુરત** દશ્યો, વિશાળ ભવનો વિગેરે જેવી બાહય અને **આંતરિક** નેઅમતો ધરાવે છે.

(૧૦) અલ્મકામુલ્ અમીન

અલ્લાહ તઆલા ઈરશાદ ફરમાવે છે :

اِنَّ الْمُتَّقِيْنَ فِيْ مَقَامٍ اَمِيْنٍ ﴿٥١﴾ فِيْ جَنّٰتٍ وَّعُيُوْنٍ ﴿٥٢﴾

(الدخان ٤٤:٥١-٥٢)

બેશક, ખુદાથી ડરનારાઓ અમીન (અમનની જગ્યામાં) રહેશે અર્થાત બાગો અને નહેરોમાં અલ્લાહ તઆલા વધુમાં ફરમાવે છે :

يَدْعُونَ فِيهَا بِكُلِّ فَاكِهَةٍ آمِنِينَ ۝ (الدخان ۴۴:۵۵)

ત્યાં ઈત્મિનાનથી દરેક જાતના મેવાઓ મંગાવતા હશે. આ બન્ને સ્થળે અલ્લાહ તઆલાએ મકાન અને ખોરાકના અમનને જમા ફરમાવ્યું છે. માટે કરીને તેઓ ન તો ઘરમાંથી નીકળ વાથી ડરશે ન નેઅમતોથી છૂટા પડયા અને ન તો મૌતથી ભય પામશે.

(૧૧) મકઅદે સિદ્દક

"ઈન્નલ મુત્તકીન ફી જન્નાત વ નહર ફી મકઅદ સિદ્દક" (સૂરએ અલ કમર : ૫૪–૫૫) બેશક, પરહેઝગાર લોકો બાગોમાં અને નહેરોમાં હશે એક મહદા મકામ (મકઅદે સિદ્દક)માં આ આયતે કરીમામાં અલ્લાહ તઆલાએ જન્નતોના નામ મકઅદે સિદ્દક ઝિક્ર ફરમાવ્યો છે.

(૧૨) તૂબા

હઝરત સઈદ બિન મસજૂહ ફરમાવે છે કે હિન્દી ભાષામાં જન્નતનું નામ તૂબા છે.

જન્નતે અદન અને દારુસ્સલામની શ્રેષ્ઠતા

હદીસ : ઈબ્ને અબ્દુલ હકમ રહમતુલ્લાહિ અલૈહથી રિવાયત છે કે જનાબ રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ

સલ્લમએ ઈરશાદ ફરમાવ્યો :

''જન્નત અદન અઅ્ઝમ મિનલ્ જન્નત બનસમઅ માયેદા અલ્ફ જુઝ્વ દારુસ્સલામ અઅ્ઝમ મિન્ અદન બતસમઅ માએતા અલફ જુઝ્અ.''

તરજુમો : જન્નતે અદન જન્નતના બાકીના દરજ્જાઓ ૯ લાખ ઘણી મોટી છે અને દારુસ્સલામ જન્નતે અદનથી ૯ લાખ ઘણી મોટી છે.

અલ્લાહ તઆલાએ અમુક જન્નતોને પોતાના હાથથી બનાવી

સૌથી અફઝલ જન્નત

જે રીતે અલ્લાહ તઆલાએ તમામ ફરિશ્તાઓમાં હઝરત જિબ્રઈલને તમામ ઈન્સાનોમાં હઝરત મુહમ્મદ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમને આકાશોમાં ઉપરવાળા આકાશને, શહેરોમાં મક્કાને મહીનાઓમાં અશહરે હરમને રાત્રિઓમાં લય્લતુલ કદ્રને દિવસોમાં જુમ્અહને રાત્રિના તેના વચ્ચેના સમયમાં, સમયમાં નમાઝના સમયને ફઝીલત બખ્શી છે. એ જ પ્રકારે અલ્લાહ તઆલાએ જન્નતોમાંથી એક ઝાત પોતાના માટે ચૂંટી કાઢી છે. તેને પોતાના અર્શથી વિશેષતા બખ્શી, તેણે પોતાના હાથે છોડોના મૂળ વાવ્યા, એ જન્નત તમામ જન્નતોની સરદાર કહેવાય છે. અલ્લાહની ઝાત પાક છે, જે ચાહે છે સૃષ્ટિની તમામ વિવિધતાઓમાં કોઈ એકને શ્રેષ્ઠતાનો રૂતબો બખ્શે છે.

નોંધ : જન્નતના આ તમામ નામોના સંબંધોમાં તમામ તફસીલ હાદિયુલ અરવાહ પાન નં. ૧૩૧ થી ૧૩૮ થી સંકલિત છે અને કેટલાક સ્થાને ઈબ્ને કય્યિમ રહમતુલ્લાહિ

અલૈહના વર્ણન કરાયેલા લેખો અને હદીસોની જાંબાઝ કિતાબોમાંથી ઉલ્લેખિત કરી દેવામાં આવ્યા છે.

મરદોની સુંદરતા

હઝરત અબૂ હુરૈરહ રદિયલ્લાહુ તઆલા અન્હુ ફરમાવે છે કે મને એ ઝાતની કસમ જેણે કુર્આને પાક હઝરત મુહમ્મદ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ ઉપર નાઝિલ ફરમાવ્યું છે. જન્નતમાં રહેનાર તમામ (મરદ અને સ્ત્રીઓ હૂર અને ગિલમાનની) સુંદરતામાં એ પ્રકારે વધારો થતો રહેશે, જે રીતે તેમનો દુનિયામાં (છેલ્લી ઉંમરમાં) બદસુરતી અને બુઢાપામાં વધારો થાય છે. ઈરશાદે ખુદાવંદી છે.

كَأَنَّهُمْ لُؤْلُؤٌ مَّكْنُونٌ ﴿٢٤﴾ (الطور:٢٤، پاره ٢٧)

જાણે કે એ (ખિદમતગાર) કિશોરો સુરક્ષિત રાખવામાં આવેલ મોતી છે.

આ ઈરશાદની તફસીરમાં હઝરત કતાદા રહમતુલ્લાહિ અલૈહ ફરમાવે છે કે મને એ વાત મળી છે કે અર્ઝ કરવામાં આવ્યું. યા રસૂલલ્લાહ (સલ.) ! એ તો નોકર અને ખિદમતગાર છે. લુઅલુઅ મોતીની જેમ મખદૂમ કઈ રીતે હશે ? આપે ઈરશાદ ફરમાવ્યો :

''વલ્લઝી નફ્સી બિયદ અન ફઝલ મા બય્નહુમ કફદ્‌લિલ્ કમર લય્તુલ્ બદ્ર અલન્ નુજૂમ.''

મને એ ઝાતના સોગંદ જેના કબજામાં મારી જાન છે. તેમની દરમિયાન એવી ફઝીલત છે, જેવી પૂર્ણિમાના ચંદ્રની તારાઓ ઉપર હોય છે.

હદીસ : હઝરત અનસ બિન માલિક રદિયલ્લાહુ તઆલા

અન્હૂથી રિવાયત છે કે જનાબ રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમએ ઈરશાદ ફરમાવ્યો : "જન્નતમાં એક બજાર હશે, જન્નતીઓ પ્રત્યેક જુમ્આના દિવસે તેમાં આવતા રહેશે. ઉત્તર દિશામાંથી એક ખૂશ્બુ ફેલાશે, જે તેમના ચહેરાઓ અને પોશાક પર પડશે અને તેઓની સુંદરતામાં વધારો થઈ જશે, પછી જ્યારે તેઓ પોતાના ઘરવાળાઓ પાસે પાછા ફરશે ત્યારે તેમના હુસ્નો જમાલ કિંવા સુંદરતામાં ખૂબ વધારો થયેલો હશે. તેમની બીવીઓ તેમને કહેશે, આપ તો અમારાથી જુદા પડયા પછી ખૂબ સુંદર અને ખૂબસુરત થઈ ગયા છે. તો એ મરદો કહેશે, આપ પણ ખુદાના સોગંદ સુંદરતા અને હુસ્નો જમાલમાં વધી ગઈ છે.

ફાયદો : આ હવા મુશ્કના ટેકરાઓ ઉપરથી ચલાવવામાં આવશે. જન્નતી મરદ અને ઔરતોના હુસ્નો જમાલમાં સુંદરતામાં વધારો થતો રહેશે, જ્યારે કે તેઓ થોડી વાર માટે એક બીજાથી અળગા થશે ત્યારે પણ તેઓ ખૂબસુરત થતા રહેશે. એ કારણે તેઓ એક બીજાની સુંદરતામાં વધારો થતો જોઈ હૈરાન અને લુત્ફ અંદોઝ થશે. જન્નતના બજારમાં હુસ્ન વ જમાલમાં મનપસંદ હસીન જમીલ ચહેરાઓ પણ હશે, જે ચહેરાને પસંદ કરશે. તેમાં ફેરબદલ થઈ શકશે.

હુસ્ને યૂસુફ

હદીસ : મિક્દામ બિન મઅદી કરીબ રદિયલ્લાહુ તઆલા અન્હૂથી રિવાયત છે કે જનાબ રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમએ ઈરશાદ ફરમાવ્યો :

"યહશ્રમા બેતાલ અકત અલલ શયખ અલ ફાની યવ્મિલ્ કિયામત ફી ખુલ્કે આદમ વ કલ્બે અય્યૂબ વ હુસ્ને યૂસુફ મરદામક હલીન."

તરજુમો : ઝઅિઅ થનાર બાળકથી લઈ વૃદ્ધ સુધી (મોમિન) કયામતના દિવસે હઝરત આદમની સૂરત હઝરત અય્યૂબના દિલ અને હઝરત યૂસુફના હુસ્ન સહિત દાઢી વિના આંખોમાં સૂરમો આજેલા (કબ્રોમાંથી) ઉઠાવવામાં આવશે.

તાજની શાનો-શૌકત

હદીસ : હઝરત અબૂ સઈદ ખુદરી રદિયલ્લાહુ તઆલા અન્હૂથી રિવાયત છે કે જનાબ રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમએ ઈરશાદ ફરમાવ્યો :

''અન અલય્હિમુલ સચ્ચજાન વ અન અદના લુઉલુઉ મિન્હા લતઝીઅ મા બય્નલ મશ્રિક વલ્ મગરિબ.''

તરજુમો : જન્નતીઓ પર તાજ સજાવવામાં આવેલા હશે તેમાંથી (પ્રત્યેક તાજનો) અદના દરજ્જાનો મોતી એ હશે. પૂર્વ અને પશ્ચિમની વચ્ચેના ફાસલાને પ્રકાશિત કરતો હશે.

જન્નતીઓના ચહેરા-મહોરા, કદ-કાઠી અને હુસ્નો-જમાલ

જન્નતીઓના કદ અને શકલો-સૂરત

હદીસ : હઝરત અબૂ હુરૈરહ રદિયલ્લાહુ તઆલા અન્હૂ ફરમાવે છે કે જનાબે રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમએ ઈરશાદ ફરમાવ્યો : ''અલ્લાહ તઆલા અઝ્ઝ વ જલ્લ હઝરત આદમ અલયહિસ્સલામને તેમની (બેહતરીન) સૂરત પર પેદા ફરમાવ્યા. તેમનું કદ સાઈઠ હાથ હતું, જ્યારે અલ્લાહ તઆલાએ તેમને પેદા કર્યા તો ફરમાવ્યું. આપ જઈને એ જમાઅતને સલામ કરો. એ ફરિશ્તાઓની એક જમાઅત

હતી, જે બેઠેલી હતી. અને (તેમનાથી) સાંભળો કે તેઓ તમને શો જવાબ આપે છે એ જ આપનો અને આપની ઔલાદનો સલામ હશે. હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ ઈરશાદ ફરમાવે છે. આમ હઝરત આદમ તશરીફ લઈ ગયા અને ફરમાવ્યું. અસ્સલામુ અલયકુમ. તો તેમણે જવાબમાં કહયું. અસ્સલામુ અલયક. તો તેમણે જવાબમાં કહયું, અસ્સલામુ અલયક વરહમતુલ્લાહિ વ બરકાતુહ. સલામમાં ફરિશ્તાઓએ વ રહમતુલ્લાહિ વ બરકાતુહનો વધારો કર્યો. હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ ઈરશાદ ફરમાવે છે, જેથી કરીને જે પણ જન્નતમાં દાખલ થઈ રહયા હતા. તેઓ હઝરત આદમ અલયહિસસલામના ચહેરા–મોહરા પર હશે (કે કદની લંબાઈ) ૬૦ હાથ હશે, પરંતુ (હઝરત આદમ અલૈ.ના દુનિયાથી તશરીફ લઈ જવા) પછીથી અત્યાર સુધી હુસ્નો–જમાલ અને કદ–કાઠી ઓછા થઈ રહયા છે.

ફાયદો : જન્નતી મરદોની લંબાઈ ૬૦ હાથ હશે અને પહોળાઈ ૭ હાથ હશે. જેવું કે હઝરત અબૂ હુરૈરહ (રદિ.)થી અબૂ નઈમ (રહ.)એ રિવાયત કર્યું છે :

એક રિવાયતમાં આવે છે કે ૬૦ હાથની લંબાઈ અલ્લાહ જલ્લ શાનુહૂના હાથની છે અને તેનો અંદાજ આદમીના પોતાના હાથથી લગાવવો દુરુસ્ત નથી. કોણ જાણે કેટલી લંબાઈ હશે. ટૂંકમાં એ એટલી વધારે પણ નહી હોય કે જે ગૈર માનૂસ થઈ જાય. વલ્લાહુ અઅ્લમ.

ચાંદ-તારા જેવા ચહેરાઓ

હદીસ : હઝરત અબૂ હુરૈરહ (રદિ.) ફરમાવે છે કે જનાબ સૈયદે દો આલમ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમએ ઈરશાદ ફરમાવ્યો :

જે પ્રથમ સમૂહ જન્નતમાં દાખલ થશે તેમના ચહેરાઓ ચૌદવીંના ચાંદ સમાન હશે અને તેમના પછી જે લોકો દાખલ થશે તેમના ચહેરાઓની ચમક–દમક અને પ્રકાશ–રોશની હશે. આ જન્નતીઓ ન તો પેશાબ કરશે ન સંડાસ. તેઓ ન તો થૂંકશે ન તો તેમની નાકોમાં લીંટની ગંદકી આવશે. તેમના માથું શણગારવાના કાંસકાઓ સોનાના હશે. તેમનો પરસેવો કસ્તૂરીઓ હશે. તેમના ચુલ્હા અને સગડીઓ અગરની હશે. તેમની બીવીઓ હૂરો હશે. તેમના અખલાક એક જ આદમીના અખલાક જેવા હશે. તેમના ચહેરાઓ પોતાના અબ્બા હઝરત આદમ (અલૈ.)ના ચહેરા જેવા હશે. તેમના શરીરની લંબાઈ ૬૦ હાથ જેટલી હશે.

કાળી રંગતવાળાઓનું સૌંદર્ય

હદીસ : હઝરત ઈબ્ને ઉમર (રદિ.) ફરમાવે છે કે એક (હબશી) માણસ જનાબ રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમની પવિત્ર સેવામાં હાજર થઈ અમુક સવાલ કરવા લાગ્યો. આપે તેને ઈરશાદ ફરમાવ્યો. પૂછી લ્યો અને ખૂબ સમજી લ્યો. તો તેણે અરજ ગુજારી. યા રસૂલલ્લાહ ! આપને અમારા ઉપર ચહેરે–મ્હોરે સુંદરતા અને નુબુવ્વતમાં ફઝીલત શ્રેષ્ઠતા બખ્શવામાં આવી છે. આપ શું ફરમાવો છો. જો હું એ રીતે ઈમાન લઈ આવું, જેવી રીતે આપ અલ્લાહ તઆલા ઉપર ઈમાન લાવ્યા અને હું પણ એવાજ અમલ કરું જે પ્રકારના અમલ આપ કરો છો તો શું હું જન્નતમાં આપની સાથે હોઈ શકીશ ? આપે ઈરશાદ ફરમાવ્યો : "હાં" ત્યાર પછી આપે ઈરશાદ ફરમાવ્યો :

મને એ જાતની કસમ જેના કબજામાં મારી જાન છે. કાળા

રંગવાળા શખ્સની સફેદી જન્નતમાં ૧૦૦૦ વરસોની મસાફતથી જોઇ શકાશે. એ પછી રસૂલે ખુદા સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમએ ઇરશાદ ફરમાવ્યો : "જેણે લા ઇલા–હ ઇલ્લલ્લાહ પઢયું તેના માટે અલ્લાહ તઆલા પાસે (નજાત અને જન્નતનો એક પરવાનો લખી આપવામાં આવે છે અને જેણે સુબ્હાનલ્લાહિ વબિ હમ્દિહી પઢયું તેના બદલામાં એક લાખ ચોવીસ હજાર નેકીઓ લખવામાં આવે છે. (આ સાંભળી) એ શખ્સે કહ્યું : યા રસૂલલ્લાહ આવા (ઇનામો મેળવવા) પછી અમે કઇ રીતે હલાક થઇ શકીએ છીએ ? તો જનાબ રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમએ ઇરશાદ ફરમાવ્યો : "આદમી કયામતના દિવસે એવો અમલ કરીને આવશે કે જો તેને પર્વત પર મૂકી દેવામાં આવે તો એ તેને પણ ભારે પડે (અર્થાત મજબૂત અને શક્તિશાળી હોવાના એ અમલ કે પર્વત પણ તેનો ભાર ઉઠાવવાની શક્તિ ન ધરાવે) પછી અલ્લાહ તઆલાની નેમઅતોમાંથી (દુનિયાની કોઇ પણ) એક નેઅમત મુકાબલામાં પેશ થશે, જે તેની તમામ નેકીઓને બેવજન કરી દેશે, પરંતુ એ કે અલ્લાહ તઆલા પોતાની રહમતની સાથે બંદાની દસ્તગીરી કરશે (અને તેના નેક આ'માલનો દરજજો વધારીને તેને જન્નતનો હકદાર કરી દેવામાં આવશે.

આ હબ્શીએ અર્ઝ કરી : "મારી આંખો પણ શું એ જોઇ શકશે જે આપની આંખો જન્નતમાં જોશે ? આપ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમએ ઇરશાદ ફરમાવ્યો : "હાં" તો એ હબ્શી ખુશીમાં એટલો રડયો કે તેની જાન નીકળી ગઇ. હઝરત ઇબ્ને ઉમર (રદિ.) ફરમાવે છે કે મેં આં હઝરત સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમને જોયા કે આપ સ્વયં પોતાના મુબારક હાથોથી એ હબ્શીને કબ્રમાં ઉતારી રહયા હતા.

મરદોની ઉમરો

૩૩ વર્ષની ઉમરના હશે

હદીસ : હઝરત મઆઝ બિન જબલ (રદિ.)થી રિવાયત છે કે જનાબ રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમએ ઈરશાદ ફરમાવ્યો :

"યદ્‌ખલ અહ્‌લલ્ જન્નતુલ્ જન્નત જર્દા મર્દા મુક્‌હિલીન બની સલાસીન અવ્ સલાસ વ સલાસીન."

તરજુમો : જન્નતી હઝરાત જન્નતમાં એ હાલતમાં જશે કે ન તો તેમના શરીરો ઉપર વાળ હશે ન દાઢી હશે. તેમની આંખોમાં સુરમો આંજેલો હશે અને તેમની ઉમર ૩૦ કે ૩૩ વરસની હશે.

ફાયદો : કેટલીએ રિવાયતોમાં ૩૩ વરસની ઉમરનો ઉલ્લેખ જોવા મળે છે. આ હદીસમાં ૩૦ વરસનો શબ્દ આવ્યો છે. આમાં રિવાયત કરનારને શક છે. જો આને ખરું માની લેવામાં આવે તો ખરી ઉમરો ૩૩ વરસની જ હશે પણ રાવીએ તેમાં કસરને છોડી દીધી અને ૩૩ ને બદલે સીધા ૩૦ નો જ ઉલ્લેખ કરી દીધો.

હંમેશા જવાન રહેશે

હદીસ : હઝરત અનસ બિન માલિક (રદિ.) ફરમાવે છે કે જનાબ રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમએ ઈરશાદ ફરમાવ્યો :

"જન્નતીઓને હઝરત આદમ (અલૈ.)ની શકલો–સૂરતમાં ૩૩ વરસની ઉમરમાં શરીર ઉપરના વાળ વિના તેમજ દાઢી